

det? Kan Landbruget i det lange Løb beskæftige hele den tiltagende Befolkning? Nej, hvis vor Industri gaar til Grunde — og der er desværre i Øjeblikket den allerstørste Fare for, at vor industrielle Udvikling under den nuværende ekstraordinære Krise faar et saadant Knæk, at det vil koste mange, mange Aar at genoprejse, hvad der nu brydes ned —, hvis det sker, er da Landbruget og Landboerne tjent dermed? Er de tjent med, at vi vender tilbage til at blive et ensidigt, snævert grarisk Land, der ikke kan brødføde $\frac{2}{3}$ Million Mennesker, men hvor vi skal til en Udvandring i Hundredetusindvis som i gamle Dage? Har Landboerne som danske Mænd og Kvinder Interesse deri? Ikke uden at de sætter den allersnævreste Agrarinteresse med Arbejdsløn og den Slags Ting og den allertaabeligste Fordom overfor Socialismen højere end den sande nationale Interesse.

Og hvordan staar Landbruget selv? Er dets Eksportmarked saa sikkert, at ikke ogsaa Landbruget kunde ønske, at den danske Stat og den danske Regering har visse Midler i sin Haand i en kommende Handelspolitiks Tjeneste? Jeg tror, Tiden er kommet, da den gamle Handels-traktatpolitik med dens Mestbegunstigelsesklausuler er blevet forældet, fordi Tiderne nu er helt andre end de, der var, da denne Handelstraktatpolitik var gældende og var en naturlig Ting for et Land som Danmark. Tiderne har helt forandret sig. Jeg kan ikke tro, at en fornuftig Landbruger, Gaardmand eller Husmand eller Proprietær eller Godsejer, kan ønske, at den danske Stat staar økonomisk afvæbnet overfor andre Lande. Vi Socialdemokrater er Tilhængere af militær Afrustning, fordi vi ikke har nogen som helst Tro paa, at Danmark kan betyde noget som helst i militær Henseende. Men jeg er ikke økonomisk Afrustningsmand. Ogsaa et lille Land som vort betyder økonomisk noget her i Europa, overfor en hel Række smaa Lande og ogsaa overfor visse større Lande, overfor Norge og Sverige, overfor Holland og Belgien, Czekoslovakiet, Jugoslavien, Estland, Letland, Litauen og Svejts o. s. v., o. s. v. Men ogsaa overfor Tyskland, Frankrig og England betyder vi noget, betyder vor Import noget, vor Eksport og den jævne Velstand vi, fordi vi undgik Krigen, har Betingelser for at bevare og udvikle. Men der er Tegn paa, at det kan gaa galt, hvis vi ikke gør noget. Vi har visse Betin-

gelses, vort Marked betyder noget, vi kan der føre en positiv Handelspolitik. Det vil jeg meget indstændigt haabe efterhaanden maa blive klart baade for Byboere og for Landboere, at vi ikke kan blive i den gamle negative Handelspolitik, at der maa føres en positiv Handelspolitik, ogsaa for Landbrugets Skyld, saaledes at Landbruget ikke risikerer, at et Marked lukker sig for det, uden at vi kan gøre det allermindste derimod. Jeg kan der henholde mig til — det er allerede sket under denne Debat —, hvad det ærede Medlem Hr. Brorsen, den nuværende Forsvarsminister, sagde om Forholdet til Norge for ikke saa lang Tid siden i denne Sal. Og endvidere kommer jeg til at tænke paa ved at se det ærede Medlem Hr. Pinstrup, at jeg forstaar ikke Skrækken for paa Landet at være Importreguleringen bekendt og slaa et Slag for den. Jeg forstaar ikke Skrækken, naar man staar overfor Venstremænd, efter at det ærede Medlem Hr. Pinstrup i 1920 har taget Ordet for en langt videregaaende Valuta- og Importregulering og langt videregaaende Kriseforanstaltninger end dem, der her desværre kun er Tale om. (Modsigelse). Jo, det er Sandheden, det viser Dokumenterne.

England er vort Hovedmarked for Landbrugseksporten. Hvem ved hvor længe? Jeg vil ikke se Spøgelser, jeg ved godt, at der i mange Aar har været talt om, at en Chamberlainsk Toldpolitik kunde medføre meget ulykkelige Konsekvenser for det danske Landbrug. Men vi kan ikke være blinde for, at der selvfølgelig er en Fare for et enkelt Erhverv ved at sætte hele sin Tilværelse paa eet Kort; det skal være meget sikkert, naar man vover det Spil. Nu staar England rimeligvis overfor et Valg. Det kan bringe Arbejderpartiet i England til Roret eller give Arbejderpartiet meget stærk Indflydelse; Arbejderpartiet i England vil sikkert gaa meget stærkt frem. Det kan imidlertid ogsaa, i hvert Fald forbigaaende, bringe de Konservative til Roret. Men en konservativ engelsk Regering kan meget nemt blive ensbetydende med en Chamberlainsk økonomisk Imperialisme, hvor Irland, der nu bliver et stort Landbrugsland under de nye Forhold, og Canada, Australien, Sydafrika o. s. v. skal favoriseres, en Præferencepolitik, og man vil ikke bryde sig meget om et lille Land som Danmark. Vilde det da ikke have sin Betydning, om vi kunde sige: hvis et andet Land lukker af for vor Landbrugseksport, finder vi ingen